

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 65 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-596 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 26 IR 65 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XVP-974**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. lapkričio 21 d. sprendimo Nr. SV-S-464 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą ir Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. lapkričio 20 d. vakarinio posėdžio protokolą Nr. SPP-100, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 26 ir 65 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-974 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XVP-974), tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1.1. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatas, pagal kurias Seimas turi užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naują mokestį, naują mokesčio tarifą, mokesčio lengvatą, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, įsigaliotų ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo jų paskelbimo dienos, atitinkamai tikslintina Įstatymo projekto Nr. XVP-974 3 straipsnyje nustatyta įsigaliojimo data.

1.2. Įstatymo projekte Nr. XVP-974 siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 65 straipsnio 2 dalį ir nustatyti elektroninių cigarečių skysčiui 2 eurų akcizų tarifą už 1 mililitrą šio skysčio. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūloma nustatyti analogišką tvarką, kokia šiuo metu taikoma etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams, apdorotam tabakui bei kaitinamojo tabako produktams, nustatant prievolę naujo akcizų tarifo įsigaliojimo dieną perskaičiuoti akcizus už didmeninėje prekyboje turimus elektroninių cigarečių skysčio likučius, juos inventorizuoti ir sumokėti akcizų skirtumą. Elektroninių cigarečių skystis yra vienintelė iš akcizais apmokestinamų prekių, kuri pastaruoju metu didmeninėje prekyboje prieš akcizų tarifų padidinimą buvo kaupiama reikšmingais kiekiais pritaikant mažesnę akcizų tarifą. Kitų akcizais apmokestinamų prekių kategorijų atsargų kaupimas siekiant sumokėti mažiau akcizų tarifui didėjant yra suvaldytas, nes nustatyta privaloma inventorizacija (etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų, apdoroto tabako, kaitinamojo tabako produktų) arba dėl prekių ypatumų įsigyti didesnę kiekį kaupimo tikslais yra sudėtinga arba brangu (degalų, šildymo kuro ir kitų energinių produktų atveju). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1.2.1. Papildyti Akcizų įstatymo 62 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Prieivolė mokėti akcizus už elektroninių cigarečių skystį taip pat atsiranda asmenims, kurie verčiasi didmenine prekyba elektroninių cigarečių skysčiu ir kurie naujo (didesnio už iki tol galiojusį) akcizų už elektroninių cigarečių skystį tarifo įsigaliojimo dieną laiko nuosavybės teise didmeninės prekybos vietose elektroninių cigarečių skystį.“

1.2.2. Papildyti Akcizų įstatymo 68 straipsnį 5 dalimi:

„5. Asmuo, kuriam prieivolė apskaičiuoti akcizus už elektroninių cigarečių skystį atsiranda vadovaujantis šio įstatymo 62 straipsnio 2¹ dalimi, naujo akcizų už elektroninių cigarečių skystį tarifo įsigaliojimo dieną (jeigu tai yra ne darbo diena, – artimiausią po jos einančią darbo dieną) privalo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka inventorizuoti dienos pradžioje jam nuosavybės teise priklausančią šio įstatymo 62 straipsnio 2¹ dalyje nurodytą elektroninių cigarečių skystį. Šioje dalyje nurodytas asmuo iki kito mėnesio, einančio po to, kurį įsigaliojo naujas akcizų tarifas, 15 dienos privalo mokesčių administratoriui pateikti akcizų už elektroninių cigarečių skystį deklaraciją ir joje deklaruoti akcizų sumą, mokėtiną už naujo akcizų tarifo įsigaliojimo dieną asmeniui nuosavybės teise priklausančią šio įstatymo 62 straipsnio 2¹ dalyje nurodytą elektroninių cigarečių skystį. Ši suma apskaičiuojama iš akcizų sumos, kuri mokėtina taikant įsigaliojusį naują akcizų tarifą, atėmus akcizų sumą, kuri už šį elektroninių cigarečių skystį buvo apskaičiuota iki naujo akcizų tarifo įsigaliojimo dienos. Šios deklaracijos formą, jos pildymo ir deklaracijos pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.“

2. Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-596 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XVP-596):

2.1. Pritarti Įstatymo projekto Nr. XVP-596 15 straipsnio nuostatoms, kuriomis, atsižvelgiant į 2024 m. birželio 20 d. priimto Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymas) 15 straipsnio ir 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, nuo 2027 m. sausio 1 d. siūloma didinti akcizų tarifą, taikomą kaitinamojo tabako produktams, nuo 113,2 iki 125 eurų už 1 000 vienetų kaitinamojo tabako produktų.

2.2. Iš esmės pritarti Įstatymo projekto Nr. XVP-596 14 straipsnio nuostatoms, tačiau siūlyti tikslinti jų įsigaliojimo datą, atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies ir Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatas.

2.3. Nepritarti Įstatymo projekto Nr. XVP-596:

2.3.1. 15 straipsnio nuostatoms, kuriomis, atsižvelgiant į Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo 15 straipsnio ir 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, siūloma keisti nuo 2027 m. sausio 1 d. įsigaliosiantį akcizų tarifą elektroninių cigarečių skysčiui – jį didinti nuo 3,91 euro iki 4,50 euro už 1 mililitrą šio skysčio, kartu siūloma palikti šiuo metu Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo 15 straipsniu keičiamoje Akcizų įstatymo 65 straipsnio 2 dalyje nustatytą akcizų tarifą elektroninių cigarečių skysčiui – 3,91 euro už 1 mililitrą šio skysčio, pagal Akcizų įstatymo 19 straipsnio 3 dalies nuostatas taikomą nuo 2027 m. sausio 1 d.;

2.3.2. 13 straipsnio nuostatomis, kuriomis siūloma 2025 metais didinti akcizų tarifus kaitinamojo tabako produktams ir elektroninių cigarečių skysčiui, nes, atsižvelgiant į likusį laikotarpį iki 2025 m. gruodžio 31 d., jos yra neaktualios.

3. Pažymėti, kad jeigu Įstatymo projektas Nr. XVP-596 ir Įstatymo projektas Nr. XVP-974, atsižvelgus į šio nutarimo 1 ir 2 punktuose pateiktus siūlymus ir laikantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies bei Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatų, įsigaliojusių 2026 m. liepos 1 d., valstybės biudžeto pajamos 2026 metais padidėtų 27,3 mln. eurų (iš jų dėl šio nutarimo 1.2 papunktyje pateikto siūlymo dėl elektroninių cigarečių skysčio privalomos inventorizacijos – 15,3 mln. eurų), 2027 metais – 63,6 mln. eurų (iš jų dėl šio nutarimo 1.2 papunktyje pateikto siūlymo dėl elektroninių cigarečių skysčio privalomos inventorizacijos – 49,9 mln. eurų).

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras